

Tuuli Kivijoki

SYKSYN SÄVYJÄ
LEMMENLAHDELLA

KARISTO
HELSINKI

© Tuuli Kivijoki ja Karisto / Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-49397-6

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

I

Siinä se nökötti, kahden valtavan vaahteran välissä, kaivaten maalia seinälaudoitukseensa ja mahdollisesti uutta kattoa. Rintamamiestalo ja sen noin sataviisikymmentä neliötä aivan Lemmenlahden keskustan tuntumassa, kävelymatkan päässä kaikista keskeisistä palveluista ja kaupoista. Mitä luksusta!

Annika seisoj Lemmentien laidassa pensasaidan aukossa ja katseli sekavin tuntein uutta kotiaan. Oman talon ostaminen – varsinkaan yksin – ei ollut ennen edes juolahtanut hänen mieleensä. Isäkin oli häntä varoittanut vanhan talon vaivoista, Annika oli kuunnellut ja oli vähällä perääntyä aikeissaan, kunnes sisuuntui siihen että hänen selviytymiskykyään vähäteltiin. Äiti oli hänen kanssaan samaa mieltä ja tuki tytärtään.

Tilapäinen mielenhäiriö oli saanut alkunsa, kun iäkäs Marjatta oli tullut Päivänpaistein hoivakotiin, missä Annika toimi ylihoitajana. Sokeutunut ja osittain halvaantunut vanhus alkoi puhua tyhjilleen jääneestä taloraukasta ja puutarhasta, joka jäisi auttamatta hunningolle. Marjatta oli maalailnut houkuttelevia mielikuvia keittiön käytännöllisyydestä, puuhellasta, omasta saunasta ja yläkerran tilavista huoneista. Niitä oli peräti kolme. Kolme!

Yksi Annikalle, yksi vieraille, yksi käsityöharrastukselle.

Annika helisytteli avainnippua kädessään ja asteli sorakatteista käytävää. Sen molemmin puolin oli harmaiden kivien

reunustamat kukkapenkit. Kevään tullen niistä toivon mukaan putkahtaisi ilmoille värikkäitä yllätyksiä.

Marjatan puheet puutarhasta olivat lietsoneet Annikaan innon lähteä katsomaan taloa ensimmäisen kerran. Takapihan omenapuut olivat notkuneet yhä syksyn satoa, rastaat olivat tehneet selvää herukoista. Valmiiksi muokattu kasvimaa odotti kevätkylvöjä, varmasti samalla hartaudella kuin Annika sillä hetkellä, kun hän ymmärsi voivansa saada omasta maasta sipulit, porkkanat ja perunat.

Tosin hänen viljelykokemuksensa rajoittuivat rairuuhoon ja siihen, että hän laittoi kaupan ruukkubasilikan vesilasiin, mihin se muutaman päivän jälkeen nuupahti.

Vasta toisella yrityksellä Annika onnistui avaamaan etuoven. Hän painoi mieleensä keltaisella muovipalalla merkityn avaimen. Muista saisi vielä arvuutella, mihin lukkoihin ne sopisivat.

Lasi-ikkunaisen kuistin lattialla oli patinoitunut puuarkku ja sen edessä kirjava räsymatto. Mahtaako olla Marjatan tekemä, Annika ajatteli. Oli mukavaa, että talossa oli joitakin tavaroita aiempien asukkaiden jäljiltä, vaikka pääosa olikin viety pois. Annika tarkasteli puuarkkua tai pikemminkin laatikkoa, kenties siinä oli säilytetty halkoja. Hän avasi kannen ja totesi arvauksensa oikeaksi. Laatikosta saisi mainion istuimen kenkien pukemiseen ja riisumiseen. Hän tekisi siihen pehmusteen, neuloisi takapuolen lämmikkeeksi päällisen värjäämistään villoista.

Sisemmän oven takaa paljastui eteinen, josta vasemmalle olivat yhdistetyt olohuone sekä ruokailutila ja keittiö, oikealla puolella portaat yläkertaan ja niiden takana sauna ja pesutilat. Eteinen oli maalin tarpeessa, sormipaneli oli tumma ja tunkkainen, mutta muutoin hyväkuntoinen ja satapro-senttisen aidosti retro. Valkoisena tai vaaleanharmaana siitä tulisi hieno.

Annikan oli vaikea uskoa, että hän oli tullut ostaneeksi kokonaisen talon. Yllättävää oli ollut sekini, että Lemmenlahden ainoan pankin lainaneuvottelija oli suhtautunut hakemukseen myönteisesti – hiukan jopa Annikan kauhistukseksi. Lopullisesti ostopäätöksen oli niitannut se, kun Marjatta oli eräänä päivänä kertonut taloon liittyvistä muistoistaan, siitä että hänen lapsensa olivat kasvaneet siellä, miten he olivat viettäneet joulua ja syntymäpäiviä ja kuinka talo oli ollut heidän elämänsä keskiössä, kuin sen sielu ja sydän. Marjatan muistelot saivat Annikan haluamaan samaa itselleen, hän halusi luoda omia muistoja, omia perinteitä, saada oman kodin vuokra-asunnon tilalle.

Ehkä tuore seurustelusuhteen päätyminen oli vaikuttanut asiaan.

Annika seiso i olohuoneeseen vievässä oviaukossa hetken, ennen kuin astui peremmälle. Hymy oli herkässä.

Juuri tähän valon määrään hän oli talossa ihastunut! Isoja ikkunoita oli joka ilmansuuntaan, olohuoneen ja keittiön yhdistelmässäkin kolmeen. Niistä tulvi valoa jopa tällaisena loppusyksyn päivänä, kun aurinko oli ohittanut sen lakipisteen johon se tähän vuodenaikaan ylsi.

Alun perin lattiaa oli peittänyt ankea ruskea muovimatto, kahdeksankymmentäluvun kirous omakotitaloasujille. Heti kaupanteon jälkeen Annika oli mennyt talolle ja repi ruokailutilan nurkasta mattoa irti. Hänen suureksi ilokseen sen alta paljastui hyväkuntoinen laualattia. Se hiottiin ja maalattiin vaaleanharmaaksi, lankkujen väliset raot tilkittiin, mutta pienet kolhut jätettiin elämän jäljiksi

Annika kapusi yläkertaan, kiersi huoneesta toiseen ja yritti päättää minkä niistä kolmesta valitsisi makuuhuoneekseen. Hän päätyi lopulta takapihan puolella olevaan tilavaan huoneeseen. Sinne ei satunnainen liikenteenmelu kantautuisi yöllä, korkeintaan hän heräisi lintujen lauluun.

Hän katsoi ulos ikkunasta ja hymyili. Kaikki mikä oli pensasaidan rajaamalla alueella, kuului hänelle. No, suurimalta osin tietenkin pankille.

Pensasaitaa riittikin, ja kesän aikana se tulisi leikata. Vajassa oli kuulemma pensastrimmeri, sen käyttö olisi opelettava kevään tullen. Monta muutakin uutta asiaa tulisi talon omistajana vastaan. Annika oli mielestään varautunut henkisesti kaikkeen.

Oli uskomatonta, että hän oli asunut Lemmenlahdella vasta vähän yli vuoden ja ottanut jo näin ison askeleen upottaakseen sinne juurensa. Oli sattuman kauppaa että hän ylipäätään oli päätenyt paikkakunnalle, siihen liittyi deittisovellus ja mies, jota Annika tuli tapaamaan Lemmenlahdelle parin kuukauden viestittelyn jälkeen. Lempi ei ollut heidän välillään ottanut tulta alleen, mutta Annika oli ihasnut Lemmenlahteen. Kun vielä sopivasti silmiin oli osunut oman alan työpaikkailmoitus, Annika oli pistänyt hakemuksen sisään. Pian hänellä oli työpaikka ja asunto, vähän myöhemmin kuvioihin oli ilmaantunut myös uusi miesystävä Ari, joka tosin oli osoittautunut tilapäiseksi.

Vaikka suhde oli ajautunut karille, Annika ei hetkeäkään harkinnut vakavasti paluuta Turkuun. Lemmenlahti oli ehtinyt ujuttautua ihon alle niin, että hänen oli vaikea kuvitella asuvansa missään muualla.

Kadulta kuului äkäinen tööttäys, toinenkin. Annika kaivoi taskustaan lenkin ja sitaisi pitkät tummat hiuksensa löyhälle nutturalle. Urakka alkaisi nyt, muuttoauto oli saapunut.

2

– Tässä oli kaikki. Voimmeko vielä tehdä jotain?

Muuttoauton kuljettaja seisoj oviaukossa sen näköisenä, ettei tiennyt tulisiko peremmälle vai menisikö ulos. Kolme miestä oli rivakasti kantanut ja kärryillä kuskannut Annikan huonekalut ja muuttolaatikat sisälle, siinä ei ollut vierähtänyt edes tuntia.

”Sekasorto” oli lievä ilmaus kuvaamaan kaaosta. Ajan ja rahan säästämiseksi muuttomiehet olivat kantaneet yläker-taan vain sinne menevät painavat huonekalut, lähinnä sän-gyn, työpöydän ja -tuolin. Muut tavarat oli kasattu røyk-kiöksi olohuoneeseen suojapahvin päälle, ja Annikalla oli tiistaihin asti aikaa purkaa vuokralla olevat laatikot.

– Kiitos, mutta enköhän minä pärjää, Annika vakuutti.

– Lämpöpatterit ovat päällä, sen kokeilin, mutta oletko katsonut juokseeko vesi? Talohan on ollut tyhjillään jonkin aikaa, mies jatkoi.

– Kaikki toimii, täällä tehtiin jo remonttia.

Annika ei tiennyt mitä mieltä olla muuttomiehen paa-pomisesta. Ajattelikö mies, ettei nainen voinut yksin selvitä vanhan talon kanssa, vai oliko hän vain syntyjään huolehti-vainen? Isällinen ehkä, olihan hän reippaasti Annikaa van-hempi, siinä missä kaksi apuria olivat nuorukaisia, todennä-köisesti opiskelijoita.

- No, jos olet varma... mies sanoi ja heitti lakin päähänsä.
– Käyn tipauttamassa laskun postilaatikkoon lähipäivinä.

Annika kiitti miestä ja sulki oven hänen perässään, meni sitten sisälle.

Tavarapaljous oli lamauttava. Annika ei voinut ymmärtää, miten kerrostalokaksioon olikin mahtunut näin paljon kaikenlaista. Oliko kaikki oikeasti tarpeellista? Ehkä hänen olisi pitänyt karsia rankemmalla kädellä tarpeettomia tavaroita, mutta kun oli niin vaikea luopua mistään. Tunnettu tosiasia oli, että jos heitti menemään viisi vuotta käyttämättä olleen hameen tai leipäkorin, sille takuuvarmasti ilmaantui tarvetta viikkoa myöhemmin. Kerran Annika teki testin: hän nakkasi roskiin asettia vailla olleen teekupin. Ei mennyt kuin kaksi päivää, kun hänen äitinsä soitti ja kertoi löytäneensä kupittoman aluslautasen omista kokoelmistaan.

Nälkä kurnaisi vatsaa, ja Annika otti jääkaapista rasiallisen linssikeittoa, jonka oli tehnyt edellisenä iltana muuttopäivän ateriaksi. Sen ja muut kiireisimmät tykötarpeet hän oli tuonut omalla autollaan. Hän kaivoi esille kattilan, laittoi keiton lämpiämään ja hämmensi sitä puulastalla, kävi siinä sivussa kattamassa pöytään yhden lautasen, yhden lasin ja yhden... hetkinen, missä olikaan lusikka?

Annika huokaisi kärsimättömästi. Aina piti unohtua jotakin. Ei kai hän joutuisi ryystämään keittoa suoraan lautaselta? Hän puikkelehti sekalaisten huonekalujen välissä ja nosteli muuttolaatikoita, yritti löytää sitä, johon oli pakannut aterimet ja muut keittiötarvikkeet. Nyt kadutti, että hän oli aikaa säästääkseen jättänyt merkitsemättä laatikoiden kylkiin mitä ne sisälsivät.

Toivotonta, Annika totesi ja luovutti.

Hän kaatoi keittoa lautaselle ja kävi hörppimään. Linssikeitto maistui tavallistakin paremmalta, vai johtuiko se normaalia kovemmasta nälästä? Sopassa oli vain sipulia, porkka-

naa ja keltaisia linssejä, mausteeksi Annika oli laittanut kasvisliemikuution, kurkumaa ja timjamaia, lopuksi pari siivua sula-tejuustoa. Vartin keittoaika riitti. Täydellistä pikakotiruokaa.

Kankaiset lautasliinatkin olivat hukassa, joten Annika pyyhki suunsa puhtaaseen paperinenäliinaan ja nosti lautasen tiskialtaaseen, huokaisi vaaleankeltaisille kaapinoville. Jos ne olisivat edes kirkkaankeltaiset, ne menettelisivät ja toimisivat väriläiskänä, mutta nyt ne näyttivät lähinnä haalistuneilta menneiden vuosikymmenten reliikeiltä. Voisiko ne ehkä maalata? Keneltä sitäkin kysyisi?

Ari tietäisi, Annika ajatteli. Ari tiesi kaiken ja tunsikin kaikki ja jollei näin jostain kumman syystä ollut, hänellä oli keinonsa ottaa selvää. Mitä muutakaan saattoi odottaa Lemmenlahden kaltaisen pikkupaikkakunnan ainoan koulun rehtorilta, jonka käten kautta tavalla tai toisella kulkivat kaikki paikkakunnan lapset?

Muutaman kuukauden kestänyt tapailu oli päättynyt Annikan mielestä puhtaaseen väärinkäsitykseen. Se harmitti tietenkin, sen lisäksi, ettei Arilta ollut löytynyt halua selvittää asioita. Eikö Annika ollut sen arvoinen?

Tiskit hoidettuaan Annika vilkaisi takapihalle. Siellä oli pimeää, katuvalot eivät ulottuneet sinne asti. Sitten kun sataisi lunta, hän pyörittäisi lumipalloja lyhdyiksi, kuten oli lapsena tehnyt, kynttilöiden tuikkeessa olisi Lemmenlahden taajama-alueen jäniksillä ihmettelemistä.

Marjatan talo oli tullut tarjolle hyvään aikaan. Tätä ennen Annika oli asunut vuokrakaksiossa Hiisijärven toisella puolella Saarniossa, mistä oli yli kymmenen kilometrin matka kirkonkylälle ja sen laidalla olevaan hoivakotiin. Yksi talvi edestakaisin ajelua läpi lumen ja jään riitti, Annika oli joka tapauksessa päättänyt muuttaa lähemmäksi työpaikkaa. Nyt sinne olisi kävelymatka, myös Lemmenlahden keskeiset palvelut löytyisivät muutaman sadan metrin sisäältä, eikä järven

rantaan ollut kuin puolisen kilometriä. Lemminkäisen monitoimitalo oli hieman sivummalla, muttei sekään kaukana.

Yksi Annikan tavoitteista oli ennen pitkää luopua vanhasta autonkotterosta. Sen pitäminen oli kallista jatkuvien korjaustarpeiden vuoksi.

Autossa oli vielä pari kassia, Annika lähti hakemaan niitä pelkät tohvelit jalassaan. Hän haisteli kirpeää syysilttaa, yön aikana lämpötila laskeutuisi varmasti nollan tuntumaan, päivän valjetessa saattaisi nurmikko olla kuurassa, ensimmäisen kerran sinä syksynä.

Annika oli iloinen, ettei hänen enää tarvinnut aamuvarhaisella liukastella jäisellä maantiellä.

Katu oli autio, sen varrelle oli pysäköity muutama auto. Vastapäisen talon, vastaavanlaisen kuin Annikan, ikkunoissa paloivat valot ja joku vaikutti liikkuvan sisällä, varjoja heilahteli seinillä. Oli haikeaa ajatella, että siellä asui kokonainen perhe, yksilöitä jotka kuuluivat yhteen ja puhalsivat samaan hiileen.

Annika oli sellaisista haaveista luopunut Arin myötä. Ei siksi, että hän olisi ollut mieheen palavan rakastunut vaan siksi, ettei hän uskonut sellaisen olevan edes mahdollista. Ei hänelle. Hän oli liian käytännönläheinen, jalat aina tiukasti maassa, hän ei osannut irrotella eikä ottaa riskejä.

Vanhan talon ostaminen oli ehkä rohkeinta, mitä hän oli eläissään tehnyt.

Sisälle palattuaan Annika alkoi käydä muuttolaatikoita läpi yksi kerrallaan, kantoi yläkertaan sinne kuuluvat, löysi keittiötarvikkeita sisältävän laatikon ja loput aterimet, soitti vanhemmilleen ja vakuutti kaiken olevan hallinnassa, petasi sängyn puolenyön aikaan ja kaatui siihen.

Kun Annika heräsi lauantaiaamuun, hänen viereensä oli ilmestynyt kissa.

3

Annika sulki silmänsä, rutisti ne oikein kunnolla kiinni ja pohti oliko hän oikeasti hereillä vai ei. Jospa hän olikin unen ja valveen rajamailla, välitilassa, jossa kaikki oli mahdollista siihen hetkeen asti, kun heräsi kunnolla.

Annika avasi silmänsä uudestaan. Kissa jökötti yhä paikoillaan.

Se oli veikeä otus, pääosin valkoinen, mutta sen toisessa kyljessä oli epäsäännöllisen muotoinen kellanruskea läntti ja toisessa musta. Myös korvalehdet olivat eriväriset, ja kuononpäätä ympäröi musta läikkä. Annika muisteli lukeneensa jostain, että tällaisella värityksellä varustetut kissat olivat lähes aina naaraita. Oli miten oli, hän ei ollut niin hyvin perillä mirrien anatomiasta, että olisi tiennyt miten sukupuolen olisi voinut varmistaa.

Katti nökötti sängyn laidalla kuin historian oppikirjoista tuttu sfinksi ja tarkkaili Annikaa raollaan olevilla silmillään.

– Miten sinä olet tänne päässyt? Annika ihmetteli ääneen. Kissa käänsi päätään ylväästi sivuun ja kieltäytyi vastaamasta.

Tietenkin kissa oli livahtanut sisälle hänen ja muuttomiesten huomaamatta silloin kun tavaroita kannettiin taloon. Josain se oli piileskellyt siihen saakka kunnes oli yön pimeydessä hiipinyt Annikan viereen.

Kissa leväytti silmänsä auki, haukotteli hartaasti ja nousi jaloilleen, venytteli nautinnollisesti. Annika ojensi kätensä, ja kissa puski sitä vasten kuin he olisivat vanhoja tuttuja.

Kylkiluiden alla tuntui värinää, mutta kehräys oli niin vai-
meaa, että sitä tuskin kuuli.

– Onko sinulla nälkä? Minulla ainakin on.

Annika kiskoi kylpytakin pyjaman päälle ja meni aamutoi-
milleen yläkerran vessaan. Kissa seurasi häntä ja istui oviau-
kossa sillä välin kun Annika pesi kasvonsa ja hampaansa. Kun
Annika laskeutui portaat alakertaan, kissa loikki hänen edel-
lään keittiöön. Se ilmiselvästi tunsi tien.

Annika laittoi kahvin tippumaan ja kaivoi jääkaapista
voileipätarvikkeet, vilkaisi sitten kissaan, joka päästi voi-
mallisen naukaisun. Mirri kävi istumaan tiskipöydän eteen,
vatkasi häntäänsä ärtyneesti edestakaisin. Sillä ei nähtävästi
ollut pienintäkään aietta lähteä talosta.

– Mitä minä sinulle annan?

Annika muisti, että oli illalla purkanut kylmälaukusta sei-
tipakkauksen, ja kaivoi sen pakastimesta. Hän sulatti kala-
palan Marjatan jättämässä kellastuneessa mikroaaltouunissa
ja iski lautasen lattialle katin kuonon eteen. Kissa kävi syö-
mään niin ahnaasti, että häntäkin jähmettyi paikoilleen.

Annika mutusti omaa aamiaistaan ja mietti, miten kissan
kanssa pitäisi toimia. Täytyihän sillä olla omistaja. Pitäisikö
mirri päästää ulos, tai pikemminkin heittää, koska se näytti
olevan kuin kotonaan. Kala-aamiaisen hotkaistuaan se oli
hypännyt sohvalle pesemään itseään, ja venyi mitä ihmeelli-
simpiin asentoihin. Annika kadehti sen notkeutta, vain pol-
via reippaasti koukistamalla hän itse ylettyi koskettamaan
nilkkojaan. Kissa nuoli takatassujen varpaanvälit, eikä se
tuottanut sille mitään vaikeuksia. Aamutoimista selvittyään
kissa jäi torkkumaan keskelle sohvaa suorana pötkönä, sen
pää nökötti pystyssä mutta silmät olivat ummessa.

Jossain joku varmasti kaipasi kisua, joten Annika otti siitä
kuvan ja latasi sen Lemmenlahden Facebook-sivulle siinä
toivossa, että omistaja löytyisi pian.

Mikä mirrin nimi mahtoi olla? Minkä nimen Annika antaisi kissalle, jos hänellä sellainen olisi? Mielessään Annika risti kissan Juliaksi.

Nelitassuisesta yllätysvieraasta huolimatta muuttolaatikon oli purettava. Pitäen puhelinta lähellään, jotta kuulisi mahdolliset kissaa koskevat viestit, Annika ryhtyi nostamaan astioita kaappeihin. Laatikossa, jonka hän oli tuonut omalla autollaan, olivat hauraimmat lasitavarat, ne hän asetteli ruokailutilaan mahtuneeseen vitriiniin. Lasiesineiden alta hän kaivoi esille kokoelman Arabian kannuja, tädiltä perinnöksi saatuja. Ne eivät olleet pelkkiä muistoesineitä, vaan useimmilla oli käyttötarkoituksensa. Yhtä pienistä kannuista Annika käytti vaniljakastikkeelle, isompaa, tuulimyllyllä koristeltua juomaveden tarjoiluun silloin kun hänellä kävi vieraita. Kolmas oli pyhitetty kotitekoisen piimän säilytykseen.

Pari tuntia myöhemmin eteisessä oli korkea pino tyhjiä muuttolaatikoita, ja Annika oli hiestä nahkea. Julia nukkui sohvalla selällään, sen ruusunpunainen kieli pisti esiin hampaiden välistä, ja Annika toivoi ettei se vahingossa puraisisi itseään. Hän otti Juliasta toisenkin kuvan, itselleen muistoksi, sitten kun omistaja olisi hakenut kissan pois.

Annika laittoi lisää kahvia tulemaan ja vilkaisi ohimennen takapihalle. Mitä ihmettä? Mittalusikka yhä kädessään Annika tiiraili ikkunasta tarkemmin.

Pihalla hiippaili joku, vieläpä koiran kanssa.

4

Annika seurasi hetken verran mitä takapihalla oli meneillään. Kävikö joku naapureista tosiaan ulkoiluttamassa hurttaansa hänen puutarhassaan? Se ei tietenkään ollut paras mahdollinen tapa aloittaa naapuruussuhteita, mutta syy ei ollut Annikan.

Tunkeilijan touhut vaikuttivat varsin oudoilta. Sen verran Annika sai matkan päästä selvää, että kyseessä oli pipopäinen mies, jolla oli yllään tumma takki ja housut. Kädet oli tungettu takin taskuihin, ranne oli työnnetty talutushihnan lenkin läpi. Hihnan jatkeena oleva koira oli musta ja kiharakarvainen, ja tämän tästä se kävi istumaan ja odottamaan kyllästyneen näköisenä sillä välin kun sen isäntä kuikuili joka suuntaan ja huhuili.

Annika veti takin niskaansa, vaihtoi tohvelit kenkiin ja kiersi talon ympäri takapihalle.

– Huomenta! hän huusi kovaan ääneen, kun oli päässyt rakennuksen kulmalle.

Koira ulkoiluttava mies säpsähti ja veti hihnaa tiukemmalle.

– Saanko tiedustella mitä täällä on meneillään, Annika kysyi mahdollisimman ystävällisesti. – Oletko hukannut jotain?

– Olen, mies vastasi ja vetäisi päästään pipon, jonka sisälle työnsi kätensä lämpimään. Mies ei näköjään harrastanut hanskaita.

Annika oli nyt päässyt lähemmäs, ja hänen sisuksissaan muljahti oudosti. Mies oli varsin hauskanäköinen, jolle suorastaan komea. Pipon alta paljastuneet vaaleat hiukset olivat sekaisin kuin mies olisi vasta herännyt ja nostanut päänsä tyyneenä. Hän oli pitkäkökko muttei hujoppi vaan pikemminkin raamikas. Annika upposi hetkeksi silmien vihreyteen.

– Anteeksi, mutta kuka sinä olet? mies kysyi.

– Tämän talon omistaja, Annika havahtui ja osoitti peukalolla rintamamiestaloaan.

Mies näytti yllättyneeltä.

– En tiennytkään, että tänne on muuttanut joku. Ei täällä eilen aamulla näkynyt ketään.

– Ei tietenkään, kun tulin tänne vasta illalla, Annika sanoi ja jatkoi astetta jäätävämmiin: – Kyllähän täällä on ihan isosti tilaa, mutta eikö sinun pitäisi kuitenkin käyttää koiraasi pissalla jossain muualla?

Aivan kuin olisi ymmärtänyt että siitä oli puhe, koira haukahti ja veti hihnaansa, yritti tulla tekemään tuttavuutta Annikan kanssa.

– Romeo! Käyttäydy! mies komensi ja veti pipon jälleen päähänsä.

Annikaa alkoi naurattaa.

– Onko sen nimi Romeo? Tänne nimittäin ilmestyi kissa, jolle annoin nimeksi Julia.

Miehen kasvot levisivät helpottuneeseen hymyyn. Annika laittoi merkille hymykuopat poskissa, ja hänen sisuksissaan muljahti toistamiseen. Hän oli aina ollut heikkona hymykuoppiin.

– Onko se valkoinen ja kyljissä keltainen ja musta laikku?

– On, ja nenän päällä musta täplä.

– Arvasinhan minä, että se tulee taas tänne, mies sanoi.

– Vaikka yritän olla tarkkana, se liivahtaa välillä ulos, ei voi mitään. On sillä terassilla lämmin petipaikka, ja yleensä se on aamulla oven takana odottamassa ruokaa, vaan ei tänään.

– Ei tietenkään, koska se oli yötä täällä. En vain ymmärrä miksi se tänne ilmestyi, Annika sanoi.

– Se asui täällä ennen. Otin kissan hoiviini kun sen omistaja muutti pois. Se ei vain viihdy luonani ja karkaa aina tilaisuuden tullen. Tuskin se Romeosta johtuu, ne tulevat hyvin toimeen keskenään.

Mies nyökkäsi koiraan päin. Karvaturri nyökytti päätään sen näköisenä kuin olisi vahvistanut isäntänsä sanat.

– Oliko kissa Marjatan? Annika ihmetteli.

– Hänenpä hyvinkin. Ai niin, minä olen muuten Petteri.

Annika tarttui ojennettuun käteen ja tunsi viileän puristuksen.

– Annika. Onpa sinulla kylmä käsi.

– Hanskat ovat jälleen hukassa, Petteri sanoi ja työnsi kätensä takintaskuihin. – Mutta sydän on lämmin!

Sen Annika saattoi uskoa jo lyhyen tuttavuuden perusteella.

– Mitä me kissan kanssa nyt teemme?

Petteri kohautti olkapäitään.

– Voin viedä sen mukanani kotiin, mutta pian se on taas täällä.

– Ehkä sen on parempi jäädä tänne, Annika ehdotti varovasti.

Hän oli jo tykästynyt kissaan ja sen levolliseen seuraan. Varmasti hän yhden kissan hoitamisesta selviäisi, olihan hänellä töissä vastuullaan monin eri tavoin sairaita ja hauraita vanhuksia.

Julialle pitäisi käydä ostamassa ruokaa ja hiekkalaatikko, entä mitä muuta kissa tarvitsi? Pitikö niitä harjata, entä leikata kynnet? Annika vilkaisi ruokailutilan ikkunaan. Julia istui ja katseli ulos välinpitämättömän oloisena.

– Siellähän se on, Petteri ilahtui ja heilautti kättään. Kissa käänsi selkensä ikkunaan päin ja jäi nököttämään siihen. Romeo vingahti ja viuhtoiti hännällään.

– Näyttää siltä, että se on päättänyt jäädä tänne, Annika totesi.

– Voimmehan me kokeilla, miten se asettuu luoksesi, Petteri myöntyi empien. – Sitten vain ilmoitat, jos käy liian työlääksi. Marjatalle lupasin pitää siitä huolta. Jospa tuon iltapäivällä sen peiton ja ruoka-astiat ynnä muut tarvikkeet?

Näin sovittiin, ja Annika palasi sisälle. Julia oli hypännyt lattialle ja kipitti Annikaa vastaan sen oloisena, että se oli jätetty yksin liian pitkäksi aikaa. Annika koppasi katin syliinsä ja suukotti sitä pääläelle. Hän oli ollut uudessa kodissaan alle vuorokauden, ja hänellä oli jo lemmikki seuranaan sekä uusi kiinnostava tuttavuus lähikadulta.

Asettautuminen Lemmenlahden kirkonkylälle ei olisi voinut alkaa lupaavammin.

5

Muutama tunti myöhemmin talossa oli jo eri näköistä kuin edellisenä iltana. Eteiseen oli kertynyt pari korkeaa pinoa muuttolaatikoita, yläkerrassa oli enää pari purkamatta. Olohuoneen lattialta oli pahvit kerätty pois, vielä pitäisi imuroida ja pestä lattia.

Olohuone näytti nyt sellaiselta, jollaiseksi Annika oli sen mielessään kuvitellut, viihtyisältä ja kodikkaalta. Sohvan edessä oli kirjakaapin virkaa toimittava antiikkiarkku, joka oli koristeltu koukeroisin puuleikkauksin. Pitkään säästeilyllä rahoilla ostettu kelim-matto lämmitti lattialla, Annika oli perustellut kallista hankintaa itselleen sillä, että matto kestäisi hänellä koko loppuiän ja todennäköisesti vielä sen jälkeenkin.

Sohvaa vastapäätä hän oli asetellut matalan hyllyn, sen päällä olevan television virittäminen sai odottaa parempia aikoja eli sitä, että käymään tulisi joku jolta se sujuisi hermoja menettämättä. Annikan kiinnostus teknisiä laitteita kohtaan oli olemattoman vähäinen. Niin kauan kuin ne toimivat, hän oli tyytyväinen, mutta jos ne kenkkuilivat, häneltä menivät hermot. Kerrankin hän oli potkaissut hankalaksi heittäytyntä tulostinta aiemmalla työpaikallaan niin, että kolhi isovarpaansa ja käveli ontuen muutaman päivän. Sen jälkeen hän oli saanut vapautuksen mustekasettien vaihtamisesta ja paperitukosten selvittämisestä.

Annika nosti pari seinää vasten ollutta maalausta sohvalle, jotta saisi siivottua. Seinille oli vielä saatava taulukoukkuja. Löytyisikö Lemmenlahdelta aviomiespalvelu, joka kävisi naimattoman naisen luona hoitamassa sellaisia pikkuuskareita, joihin omat taidot ja työkalut eivät riittäneet?

Julia nosti päätään ja tarkkaili tapahtumia, muttei tehnyt elettäkään siirtyäkseen taulujen vuoksi sivummalle. Se oli jälleen asettautunut keskelle sohvaa ja tarkkaili Annikan tekemisiä.

Annika vilkaisi rannekelloaan. Milloinkohan Petteri tulisi tuomaan lupaamansa tavarat, ainakin hiekkalaatikon olisi jo ollut tarvetta, Julia oli nimittäin tehnyt tarpeensa pahvin päälle. Annikankin pitäisi päästä käymään kaupassa ennen kuin se menisi kiinni, jääkaapissa oli valon ja linsseikon jämien lisäksi aika vähän muuta.

Hän vei imurin olohuoneeseen, rullasi johdon esille ja käynnisti laitteen. Julian silmät levittäytyivät suuriksi ympyröiksi ja häntä pörhistyi lamppuharjaksi. Kissa säntäsi karuun salamavauhtia.

– Anteeksi! Annika huusi sen perään.

Hänen mieleensä ei ollut juolahtanut, ettei kissa sietäisi pölynimurin ääntä.

Annika oli juuri saanut siivottua, kun ovikello soi. Hän vilkaisi itseään ohimennen eteisen peilistä ja irvisti. Miksei hän ollut siistinyt itseään? Taakse kiinnitetyt hiukset hapsottivat, kasvot kuumottivat, asukaan ei ollut vieraiden vastaanottamiseen paras mahdollinen. Annikalla oli yllään kauhtuneet olohousut ja ylisuuri, Arin unohtama tummansininen t-paita, jonka kohtalona oli päätyä matonkuteiksi tai räteiksi kunhan muuttourakka olisi ohi. Mieluummin räteiksi, jottei Annikan tarvitsisi katsella sitä matossa. Oikeastaan ehdottomasti räteiksi, käytettäväksi vaikkapa kissan lirutteluvahinkojen siivoamiseen, jos Julia sattuisi unohtamaan missä hiekkalaatikko sijaitsi.

Annika kiiruhti avaamaan oven, jonka takana Petteri odotti ison kassin ja kantolaukun kanssa. Annikan sisuksissa tuntui jälleen outoa vellontaa.

– Autossa on vielä lisää, mies sanoi ja lähti hakemaan loppuja kissantarvikkeita.

Pian tavarat oli nostettu eteiseen, ja Annika ihmetteli ääneen millaisen tavaramäärän katti tarvitsikaan. Oli hiekkalaatikkoa, kuljetuskoria, kassillinen tarvikkeita ja kaiken kukkuraksi kiipeilyteline. Kyllä yhden pienen kissan kelpasi.

– Käyhän peremmälle, Annika kutsui, vaikkei hänellä ollut mitään tarjottavaa ensimmäiselle vieraalleen. Ei hän ollut voinut arvata, että heti ensimmäisenä päivänä sosiaalinen elämä vilkastuisi potenssiin sata.

– Täällähän on mukavan näköistä, Petteri sanoi ja silmäili ympärilleen olohuoneessa. – Lattiasta tuli hieno. Raaskit siten luopua siitä ihanasta muovimatosta.

– Tiukkaa teki, Annika hymähti. – Niin tosiaan, sinähän olet käynyt täällä.

– Auttelin Marjattaa välillä, kun hänen poikansa asuu aika kaukana. Jos vain tarvitset apua jossakin, niin kerro ihmeessä.

– Kiitos, enköhän minä pärjää, Annika vakuutti jo toistamiseen vuorokauden sisällä.

Hän oli tottunut pärjäämään omin avuin, hänet oli kasvatettu itsenäiseksi. Jos hän ei jotakin osannut, hän opetteli sen. Jossain saattaisi tietenkin raja tulla vastaan, esimerkiksi akkuporakoneen käytössä reikien tekemiseksi seiniin. Hän työnsi ajatuksen pensastrimmeristä ja sen hirvittävän terävistä hampaista loitommalle. Sitä ei tarvinnut murehtia ennen kevättä.

– Maistuisiko kahvi? Annika kysyi. – Ja mitä olen velkaa kissan tarvikkeista?

– Et mitään tietenkään, enin osa niistä tuli Marjatalta, Petteri vastasi. – Ja kiitos, minun täytyy kyllä jatkaa matkaa.